

BIBLIOTECA DE
CCATALUNYA
MEMÒRIA 2014

Juny 2015

SUMARI

Presentació	pàg 3
1. Indicadors	pàg 4
2. Què oferim als usuaris	pàg 5
50 anys de la Unitat de Sonors i Audiovisuals	pàg 10
3. Fons de la BC	pàg 11
4. Iniciatives digitals	pàg 15
5. Col·laboracions	pàg 18
6. Treballar a la BC	pàg 20
7. Publicacions	pàg 21
8. Agraïments	pàg 21

PRESENTACIÓ

Us presentem la memòria de la Biblioteca de Catalunya de l'any 2014. Un document que vol descriure la tasca realitzada i destacar els objectius assolits per la Biblioteca.

L'any 2014 ha estat un any especial per a la Biblioteca de Catalunya (BC), ja que ha celebrat cent anys des que la Mancomunitat de Catalunya li atorgava el seu caràcter de servei públic i nacional.

Malgrat la situació poc favorable pel context de crisi, no hem volgut deixar passar l'oportunitat d'honorar aquesta efemèride; un apartat específic creat a la web ha explicat com era la BC fa cent anys (els fons, les persones i l'espai), i ha proposat jocs de coneixements a través de les xarxes socials, en línia amb la nostra voluntat declarada de fomentar la participació ciutadana.

La valoració dels usuaris de l'activitat quotidiana de la BC continua sent molt positiva i per tercer any consecutiu ha superat la de l'any anterior; el 2014 la valoració que reflecteix la satisfacció dels usuaris ha estat d'un 9 sobre 10 (8,6 el 2013) i el grau de compliment dels compromisos adquirits a la Carta de Serveis ha arribat al 96,3% (95% el 2013).

La proposta cultural de la biblioteca en forma d'exposicions, concerts, taules, presentacions, etc. ha crescut i s'ha diversificat amb la voluntat d'arribar a més públics i crear complicitats amb un ventall més ampli d'institucions i entitats.

L'adquisició i compleció de la col·lecció patrimonial de la BC és un dels aspectes que es veuen més afectats amb la disminució de recursos, juntament amb el processament dels fons. En el cas de les adquisicions, però, les donacions de fons bibliogràfics i documentals pal·lien d'alguna manera les mancances esmentades. En aquesta línia, el 2014 destaca molt especialment l'arribada a la BC del Llegat Jordi Rubió i Balaguer, el qui fou el seu primer director, gràcies a la voluntat i generositat dels seus fills.

Un any més, cal destacar la tasca que realitzen dia a dia les persones que treballen a la Biblioteca de Catalunya, les quals amb professionalitat i sense defallir -malgrat les limitacions evidents- aconsegueixen que la biblioteca continuï oferint uns fons i uns serveis de qualitat i hagi esdevingut una referència en l'oferta cultural de la ciutat.

Confio i desitjo que l'any proper, a aquest compromís i bona feina de l'equip humà de la biblioteca s'hi sumin uns recursos humans i econòmics sinó suficients, si més no significativament creixents.

Eugènia Serra,
directora de la Biblioteca

1. INDICADORS

	2012	2013	2014	
Satisfacció usuaris	8,4	8,6	9,0	↑ 4,65 %
Compliment compromisos carta de serveis (%)	95 %	95 %	96,3 %	↑ 1,37 %
Nombre d'usuaris (presencials, remots i xarxes socials)	961.834	1.133.248	1.729.234	↑ 52,59 % Impactes: • canvi de programari estadístic fet el 2012 (compta diferent les sessions remotes) • descens de l'activitat de recerca
Nombre de visitants	7.382	7.345	9.581	↑ 30,44 %
Nombre d'activitats (expos, conferències, concerts, etc.)	226	241	292	↑ 21,16 %
Nombre de documents subministrats i consultats (originals i reproduccions)	2.990.387	1.801.232	1.538.533	↓ 14,58 % Impactes: • canvi del programari estadístic fet el 2013 (compten diferent pàgines, objectes i tipus de cerca) • l'exclusió de les cerques automàtiques dels motors de cerca (això afecta a les consultes de documents digitalitzats) • descens de l'activitat de recerca • increment de preus i taxes.
Material lliurat electrònicament (%)	19,95 %	27,47 %	32,11 %	↑ 16,90 %
Préstec per a exposicions (nombre exposicions/peces)	19/194	18/246	20/135	↓ 45,12 %
Nombre documents rebuts (compra, donatiu, DL i intercanvi)	129.662	361.045	262.028	↓ 27,42 % Es manté alt per l'entrada de donatius grans, entre els quals l'arxiu de l'editorial Gustavo Gili (2013) i Edicions 62 (2014)
Nombre documents processats (nous, duplicats, desestimats)	124.593	120.347	143.341	↑ 19,11 % Creix el nombre de desestimats principalment de tercers i subsegüents còpies
Nombre d'imatges digitals creades	138.282	29.824	131.881	↑ 342,20 % Impactes: • Subvencions i convenis de col·laboració amb tercers
Nombre de núm. de Dipòsit Legal assignats	39.702	34.962	33.955	↓ 2,88 % Ha baixat la producció editorial de llibres (no depèn de la BC)
Nombre de núm. ISSN assignats	367	350	448	↑ 28,00 % Ha pujat la producció editorial de publicacions (no depèn de la BC)
Nombre de registres CANTIC creats (per la BC)	11.578	12.214	11.271	↓ 7,72 %
Nombre de registres CANTIC creats (total)	21.901	21.457	19.260	↓ 10,24 %
Nombre de registres CIP creats	130	130	107	↓ 17,70 %
Dies d'obertura anuals	292	294	289	
Mitjana dies de baixa per treballador	16,71	21,44	17,77	↓ 17,12 %

2. QUÈ OFERIM ALS USUARIS?

2.1 Serveis a l'usuari

Avaluació del grau de compliment de la Carta de Serveis

Per conèixer el grau de compliment dels compromisos que la BC ha establert amb els seus lectors mitjançant la [Carta de serveis](#), s'han avaluat els indicadors que els mesuren. El grau de compliment de la carta el 2014 ha arribat al 96,3%. En general els resultats són satisfactoris, d'acord amb la tendència d'anys anteriors.

Llegim al jardí

El 17 de març es va reprendre el servei Llegim al jardí, d'ús del jardins del recinte de l'antic Hospital com a espai de lectura. A més de taules i cadires els usuaris disposaven de connexió a Internet sense fils, de préstec de llibres, revistes i premsa diària. Fins a la seva finalització l'11 de novembre el servei ha tingut més de 16.000 usuaris i s'han consultat uns 16.200 documents.

Xarxes socials

El bloc, Facebook i Twitter fan difusió sistemàtica de la Biblioteca de Catalunya.

Durant el 2014 la BC ha publicat 29 entrades al bloc, 341 a Facebook i 1.390 tuits. A final de 2013 la BC tenia 2.107 seguidors de Facebook i 4.000 de Twitter.

Així mateix, la Biblioteca té perfil i participa activament a Pinterest, amb 27 taulells, més de 2.000 imatges i més de 800 seguidors.

Serveis en línia

Des del web de la Biblioteca es pot accedir a diversos serveis: informació bibliogràfica, petició, reserva, préstec i reproducció de documents, préstec d'e-lectors, reserva d'ordinadors portàtils a la sala de lectura, préstec interbibliotecari per a institucions i usuaris particulars, proposta de compra de documents, visites guiades i sessions de docència, obtenció i renovació de passis i carnets de lector, distribució de documents duplicats a entitats sense ànim de lucre, cessió d'espais, filmacions, publicacions i botiga virtual.

Creixement dels indicadors estadístics

Malgrat les limitacions de personal i pressupostàries la satisfacció dels usuaris (9 sobre 10) creix respecte el 2013 i el compliment dels compromisos de la carta de serveis (96,3 %) es manté.

Cal destacar també l'increment del 17,46 % del nombre d'activitats (292) entre exposicions, concerts, conferències, etc.; i del 22,3 % d'assistents (9.581) a aquestes activitats.

2.2 Centenari de la BC

Cent anys oberta al públic

Per celebrar el centenari de l'obertura al públic de la Biblioteca es va crear un apartat al web de la BC per recordar qui hi treballava, quins eren els seus usuaris i destacar els documents rellevants de la seva col·lecció a començaments del segle passat.

També s'hi podia trobar un apartat lúdic amb mots encreuats sobre la Biblioteca i el Joc del Centenari, un concurs de preguntes.

Els continguts sobre el centenari es completaven amb una galeria fotogràfica que abasta el període 1914-2014.

Així mateix, el 22 de maig es va celebrar un acte commemoratiu "1914-2014 Cent anys de la Biblioteca de Catalunya com a servei públic": una lectura de textos de Salvador Espriu, Miquel Martí i Pol, Guerau de Liost, Joan Maragall, Joan Salvat Papasseït i Josep M. de Sagarra; i un concert amb obres de Domènec Terradellas, Carles Baguer i Felip Pedrell.

D'altra banda s'ha editat una guia de la Biblioteca, *La biblioteca nacional de Catalunya*, a càrrec de Tània Alaix i M. Rosa Bellostas.

Acte commemoratiu del Centenari com a servei públic

2.3 Serveis educatius i visites

Col·laboració amb universitats i centres d'ensenyament

El 2014 ha continuat la campanya de col·laboració amb universitats i centres d'ensenyament secundari iniciada el 2005. L'objectiu de la iniciativa és oferir als professors i alumnes sessions de formació específica dels seus estudis a la Biblioteca de Catalunya.

Jornades de Portes Obertes

La Jornada de Portes Obertes es va celebrar el dimecres 23 d'abril, Sant Jordi; unes 2.500 persones van visitar la Biblioteca.

Visites guiades

Durant l'any han s'han rebut 4.386 persones en 188 sessions i visites guiades per a estudiants universitaris, de primària i secundària, escoles d'adults, associacions diverses i professionals de l'àmbit de la informació i la documentació. L'Arxiu Joan Maragall, com a casa museu, ha tingut uns 1.300 visitants.

Caseta-estudi de Roser Capdevila, instal·lada en el jardí de la Biblioteca

2.4 Activitats de difusió

Exposicions

La BC ha organitzat durant el 2014 diferents exposicions:

- "Espai David Padrós". 09.01-08.02.14
- "La vida quotidiana a Catalunya al voltant de 1714". 04.02-22.03.14
- "Missa Scala Aretina: acords i desacords". 10.02-08.03.14
- "Temps per fer i desfer. Originals i edicions de Maria Barbal". 10.03-05.04.14

- "Premis Arts-Libris Fundació Banc Sabadell 2013". 08.04-24.04.14
- "L'exlibris a Catalunya al voltant de 1900". 25.04-24.05.14
- "Taltabull i els quatre elements". 20.05-21.06.14
- "Els Arnaus. Visions i versions d'un mite". 27.05-23.06.14
- "Músics catalans a Amèrica i el Barcelona Festival of Song". 25.06-26.07.14
- "Taller Brugalla: llegat d'eines i materials". 30.07-09.09.14
- "El segell discogràfic Concèntric". 16.09-31.10.14
- "La Gran Guerra 1914-1918, cent anys després". 10.09-09.10.14
- "Boix i Selva, poeta en el paradís?". 14.10-13.11.14
- "Jordi Cervelló, ànima i música". 14.11-13.12.14
- "Revistes modernistes, noucentistes i avantguardes". 18.11-20.12.14
- "Amadeu Vives, l'emigrant". 15.12-14.01.15

Document de l'exposició
"La vida quotidiana a
Catalunya al voltant de
1714"

Teatre a la BC

La Biblioteca ha acollit la representació de diverses obres teatrals com *Maragall a casa*, durant tot l'any; *Libert*, del 10 al 27 d'abril; *Festival Shakespeare*

(diferents muntatges), del 23 al 29 d'octubre; i *Timó d'Atenes*, del 4 al 30 de novembre.

Activitats musicals

Durant el 2014 han tingut lloc diverses activitats musicals a la Biblioteca com els concerts i recitals següents: el concert del centari de la Biblioteca; *Rússia*, de l'Orfeó Atlàntida; l'homenatge a Agustí Cohí Grau; el IV Festival Josep Soler; el concert de violoncel de Miquel Pujol; els concerts Josep Bassal; el concert de guitarra de Stephen Marchionda; el d'Eva de la Torre i Federico Bosco; el de Jorge Guarín; el Festival Simfònic: el de l'Institut Escola Artístic Oriol Martorell; el de Meraki Ensemble; el de Ramon Ribé; el Barcelona Festival of Song; *L'últim viatge de Carles V*; *Les noces de Figaro*; *Tot aquest soroll*, de Clara Peya; el del quartet Lanner; l'homenatge a Josep Maria Boix i Selva; el concert Jordi Cervelló; el de Mireia Planas; el d'Alessio Arena; *Música callada* de Frederic Mompou; el de Teodor Roure i el Cor Diapassó; i l'acte de cloenda de l'Any Jaume Pla.

Concert Miquel Pujol

Altres esdeveniments

A més d'aquestes activitats se n'han dut a terme d'altres de destacades com la 3a trobada de responsables de biblioteques públiques; la presentació de les donacions del fons de les editorials Gustavo Gili i Penguin Random House, així com la del fons d'Esther Tusquets i l'acte de recepció del fons Rubió i Balaguer; el cicle de conferències sobre el comte Arnau, la de Narcís Garolera sobre Verdaguer, la de David Padrós; les taules rodones *Imaginari, humanitats i religions*, *Jaume Pla gravador*, o sobre el cànon per préstec de llibres a les biblioteques.

Així mateix s'han dut a terme diferents presentacions de llibres i discs.

D'altra banda, la BC ha cedit els seus espais per a diferents

activitats: rodes de premsa, congressos, lliuraments de premis, reunions, gravacions, reportatges fotogràfics, etc.

50 ANYS DE LA UNITAT DE SONORS I AUDIOVISUALS

El 15 de maig del 2015 va fer 50 anys de l'obertura al públic de la *Discoteca del Servicio de Depósito Legal*, que a Barcelona estava situada a la *Biblioteca Provincial y Universitaria de Barcelona*. Aquell fons s'havia creat a partir d'una disposició del Decret de Dipòsit Legal del 1957, però no obrí al públic fins el 1964. El servei comptava amb cabines d'audició privada i una petita sala d'audicions. Rosalia Guilleumas, directora de la *Biblioteca Provincial y Universitaria* entre 1970 i 1980, recollí la història d'aquest servei de Barcelona en la memòria del seu primer any de responsabilitats en aquesta institució.

Restaurada la Generalitat de Catalunya, la Fonoteca va passar a ser gestionada pel Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya durant deu anys (1981-1991). Preveient la seva integració a la Biblioteca de Catalunya, el 1991 es va traslladar provisionalment a uns baixos de la Gran Via de les Corts Catalanes per, finalment, instal·lar-se definitivament a la seu central de la Biblioteca de Catalunya el 1997.

Mercè Rubió, directora en funcions i funcionària de la Generalitat (1981-1995), i el seu equip van iniciar un treball de recuperació del patrimoni sonor català que va donar com a resultat l'ingrés de col·leccions particulars molt destacables, entre les quals la del musicòleg gironí Emili Figueras o la del violinista Enric Roig i Masriera. Fruit d'aquesta excel·lent gestió també arribarien les discoteques i fons sonors dels cantants Marcos Redondo i Conxita Badia, mentre el Departament de Cultura ampliava les col·leccions patrimonials amb l'aportació del fons de la discogràfica Concèntric o de Ràdio Barcelona.

Altres fons destacables han incrementat el patrimoni sonor i audiovisual amb els anys, com són l'extraordinària col·lecció de cilindres de cera Regordosa-Turull, les discoteques d'Oriol Martorell, Àngel Zúñiga, Néstor Luján i Daniel Blanxart; els fons d'enregistraments dels compositors Joaquim Homs, Francesc Taverna i Joan Saura o de promotors com Ricard Gomis; enregistraments recollits per les intèrprets Anna Ricci i Alcía de Larrocha; fons sonors d'organismes com el Centre de Documentació Musical, l'Espai de Música i Dansa de la Generalitat de Catalunya, l'Orfeó Català de Mèxic i la Coral Sant Jordi. En suport videogràfic, destaquen les videoteques de Jaume Baró i el fons de la productora Humberfilm. Des del 2010, hem pogut donar accés a la música enregistrada en rotlles de pianola gràcies a l'adquisició d'un piano Melvin Clark amb mecanisme Apolo.

Malgrat que relacionem àudio amb música, els fons de veu parlada conformen un ampli conjunt dins de la col·lecció (contes, teatre narrat, audiollibres, aprenentatge d'idiomes, tradicions populars o publicitat a la ràdio), així com de material imprès relacionat (catàlegs discogràfics, guions radiofònics) i una biblioteca especialitzada. Tot, en creixement permanent.

Margarida Ullate

Directora de la Unitat de Sonors i Audiovisuals

3. FONS DE LA BC

El 2014 la Biblioteca de Catalunya ha adquirit 262.028 unitats documentals, de les quals 200.838 corresponen a donacions, 3.022 a compres, 117 a intercanvi i les 58.051 restants al Dipòsit Legal

3.1 Adquisicions destacades

Impresos i Col·leccions Especials

D'entre els documents ingressats cal remarcar la donació de retalls de premsa sobre el Quixot; 43 fullets religiosos i polítics del segle XVIII i XIX; i uns 200 llibres impresos, fins a 1920.

Quant a compres *Isabel o la española inglesa*, de M. de Cervantes, 1842; *Reglas de la buena crianza civil y christiana*, ca. 1790; *Oratio de laudibus diui Nicolai episcopi habita in florentissima Barcinonensium schola*, 1588; *Arrest du Conseil d'estat du roy qui maintien et confirme les honorables citoyens et bourgeois immatriculés de la ville de Perpignan dans leurs privileges de noblesse: extrait des registres du Conseil d'estat*. 1715; *Foglio straordinario, 30 giugno 1706*; *Don Manuel de Torrente y Castro del Consejo de Su Magestad, su regente en la Real Audiencia de Cataluña y como tal juez subdelegado general de imprentas y librerías del Principado...*, 1780 o post.; *Extract uyt den brief van den Lt. Admiraal van Almonde geschreven aen den Griffier fagel houdendee een reales van het gepasseerde voor Barcelona van den dertienden september tot den veertienden october 1705*; *Metodo que ha de observarse en la subministracion de la subsistencia diaria en la navegación, desde Puerto Salou à Civitavechia à los religiosos de la Compañía de Jesús*, 1767; *Copia de una carta de la ciudad de Tarragona al principado de Cataluña traduzida de catalan en castellano ...*, 1462; *El capitan de cavallos coraças D. Rafael de Subirà, governador del castillo de Leon y Valle de Arán, dize: que ha 40 años y mas que sirve à V:M y en el de 1642 fue vno de los primeros que se señalaron en compañía de D. Iacinto Toralla...*, 1768 o post.; *Real Cedula de S.M. y señores del Consejo por la qual se manda guardar y cumplir el tratado de paz, amistad y comercio ajustado entre esta monarquia y el Bey y la regencia de Túnez*, 1791; *Real Cedula de S.M. y señores del Consejo en que conforme al Real Decreto inserto se declara la guerra contra la Francia...*, 1793; *Concesión y confirmación de varias gracias y mercedes hechas a la fidelissima villa del Pinell y sus vecinos...*, 1766

Manuscrits

El 2014 han entrat diversos fons i documents d'entre els quals destaquen la cessió en dipòsit del fons d'Edicions 62 i Empúries; la donació dels fons de les editorials

Penguin Random House, Plaza & Janés i Grijalbo; així com les dels fons Givanel i Mas, Rafael Font, Manuel Mundó, Jordi Pere-Cerdà, i Teresa Rovira; de la documentació de la família Torrabadell; del dietari personal de Joaquin Pijoan; de la documentació de J.F. Vidal i Jover; i de l'obra de Pedro Ugalde; i les compres de les traduccions d'obres teatrals de William Shakespeare fetes per Josep Maria de Sagarra i correspondència familiar de Josep i Rafael Trueta.

Música

S'han rebut les següents donacions destacades: un conjunt d'uns 580 documents de Miquel Pujol i Grau; el fons Joan Fosas; l'àlbum artístic dels germans Giocasta i Carles K. Corma; el fons Josep Cercós; el de Delfina Garayoa; el de Ramon Salsas Blanch; i la col·lecció de Pere Buxó

Arxiu

Destaca la donació de documentació de la casa Magarola del carrer Tallers de Barcelona.

Documents gràfics

Durant el 2014 s'han incorporat diversos fons i documents gràfics per donació d'entre les quals destaquen el d'Antoni Vila Arrufat, que completa l'iniciat el 2011; 309 matrius del taller de Jordi Sànchez; llibres de bibliòfil i estampes de Joan Barbarà; documents relacionats amb el còmic d'Àngel Puigmiquel; el donatiu de Pietat Fornesa; així com un conjunt de fotografies, procedents del fons Josep M. Castellet, d'artistes com Català-Roca, Colita, Oriol Maspons, Pilar Aymerich, Eugeni Forcano, Cèsar Malet, Elena Carreras, de fotoperiodistes com Pérez de Rozas, Campúa i Ramon Dimas, i de fotògrafs professionals com Guillermina Puig, Foto Planas i Fotos Barceló.

Pel que fa a compres s'han adquirit 5 cartells, icones gràfiques del cartellisme català, de Ramon Casas i dels dissenyadors Eduardo Vicente, Josep Morell, Enric Momeny i Josep Sala.

Documents sonors i audiovisuals

Han ingressat diverses donacions de les quals sobresurten la de la discogràfica Far Blau/Limit Records; i la de l'Associació Catalana d'Arpistes, d'un DVD que documenta la vida de l'arpista Rosa Balcells.

Publicacions periòdiques

Durant el 2014 han ingressat a l'Hemeroteca 83 donacions de publicacions periòdiques d'entre les quals destaquen la del *Diari de Barcelona*, que ha completat la primera col·lecció de la Biblioteca de Catalunya; set anys de la revista

Oliana, butlletí interior de les Forces Elèctriques del Segre; l'any 1968 de la revista *Mundo*; 27 anys complets (1985-2012) de la revista *Country Music People*; i la col·lecció completa de la revista *Joia*, de Badalona.

S'han comprat el volum corresponent a l'any 1932 de la revista *Pentalfa: magazine naturo-desnudista y trofòlogic* i el número 1 de 1918 de la revista teosòfica publicada a Barcelona *El Loto Blanco*.

La web catalana

El portal [PADICAT](http://www.padicat.cat) (Patrimoni Digital de Catalunya), que té com a objectiu compilar, processar i donar accés permanent a la producció digital catalana va entrar en funcionament el 2006 i actualment està en ple rendiment.

A final de 2014 s'hi havien adherit 482 institucions diverses, mitjançant la formalització d'un conveni de col·laboració i contenia 306.000 captures de 72.000 llocs web amb un volum de 17,5 TB.

Web del Festival Internacional de Cinema de Medi Ambient capturat pel PADICAT

Dipòsit Legal (Bibliografia catalana)

El 2014 han ingressat per Dipòsit Legal 58.501 documents de diversos tipus: llibres, revistes, material gràfic, sonor, audiovisual, etc. S'han assignat un total de

33.955 números nous (28.066 a Barcelona, 2.062 a Girona, 1.885 a Lleida i 1.942 a Tarragona).

El Dipòsit Legal de Catalunya, integrat en la Biblioteca de Catalunya, és el receptor de la producció editorial i audiovisual catalana. La seva funció principal és recollir i preservar el conjunt de la producció editada a Catalunya en qualsevol suport i fer-ne possible el seu accés.

Fons destacat: donació del llegat de Jordi Rubió i Balaguer, integrat per la biblioteca familiar i els arxius personals i professionals de Jordi Rubió i Balaguer, Antoni Rubió i Lluch i Joaquim Rubió i Ors

Acte de presentació de la donació del fons Rubió i Balaguer

4. INICIATIVES DIGITALS

La Biblioteca de Catalunya impulsa i participa en iniciatives digitals tant pròpies com d'altres organitzacions

4.1 Els fons patrimonials a Internet

ARCA

La BC impulsa el projecte [ARCA](#) (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques), un portal d'accés obert que inclou publicacions periòdiques tancades que han estat representatives dins la cultura i la societat catalanes.

ARCA permet als usuaris accedir a les col·leccions senceres de les publicacions sense haver de perdre temps i esforços en la seva localització i consulta a diferents institucions. A més, facilita la recuperació i la preservació del patrimoni hemerogràfic català, ja que el fet de disposar de substituïts digitals dels documents minimitza l'ús dels originals i el seu desgast. En finalitzar l'any s'hi poden consultar 341 títols, que representen 1.215.000 pàgines i la col·laboració de 30 institucions o entitats.

Memòria Digital de Catalunya

La [Memòria Digital de Catalunya](#) és un repositori cooperatiu, coordinat pel CSUC i la BC que permet la consulta en accés obert de col·leccions digitalitzades de diferents institucions.

La seva principal finalitat és augmentar la visibilitat i consulta del patrimoni català. Conté més de 3 milions d'imatges/documentos repartides en 107 col·leccions de 30 institucions participants.

En la MDC es poden trobar col·leccions digitalitzades de la Biblioteca de Catalunya d'incunables, manuscrits, llibres impresos, material gràfic, partitures, enquadernacions artístiques, cartells, fons fotogràfics, etc. Aquestes col·leccions estan obertes i s'hi estan incorporant nous documents digitalitzats.

Europeana

La Biblioteca de Catalunya és un dels socis col·laboradors del portal [Europeana](#), la biblioteca multimèdia digital europea. Hi ha aportat més de 30.000 objectes digitals, amb previsió de creixement, entre els quals hi ha manuscrits, incunables, fotografies, enquadernacions artístiques, cartells, mapes, etc.

Així mateix, la Biblioteca de Catalunya ha actuat com a facilitadora per a la incorporació de les col·leccions de totes les institucions participants en la Memòria Digital de Catalunya així com d'altres amb repositori propi.

RACO (Revistes Catalanes d'Accés Obert)

La Biblioteca de Catalunya participa en el portal [RACO](#) (Revistes Catalanes amb Accés Obert), juntament amb el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, un dipòsit des del qual es poden consultar, en accés obert, els articles a text complet de revistes científiques, culturals i erudites catalanes. A RACO es troben més de 167.000 articles de 427 revistes de 77 institucions.

4.2 Participació ciutadana

Fem memòria

[Fem memòria](#) és una iniciativa de participació ciutadana (crowdsourcing) que vol recollir, conservar i donar a conèixer una mostra de la memòria familiar de Catalunya. La BC, el Servei de Biblioteques i la Subdirecció General d'Arxius i Museus del Departament de Cultura, amb el suport del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya han impulsat aquesta actuació.

La memòria familiar és el conjunt de fotografies, cartes, documents, etc. que es troben a les cases i forma part de la seva història privada. Constitueix el testimoni de la vida quotidiana de la societat, complementa el patrimoni que custodien les institucions de la memòria, i sovint resta "amagat"; es tracta d'una mirada diferent a la història, els costums, les tradicions, el llenguatge, etc.

El projecte Fem memòria s'estructura en campanyes que giren a l'entorn d'un tema o aspecte. La primera campanya, que va tenir lloc entre abril i agost de 2014, va posar el focus en els oficis antics, aquells oficis ja desapareguts -com poden ser els serenos o traginers- o pels quals ha canviat ostensiblement la forma en que es realitzen. Es van digitalitzar i publicar uns 500 documents.

Transcriu-me!!

[Transcriu-me!!](#) és una proposta de col·laboració adreçada als investigadors i ciutadans en general, que vol millorar l'accés als continguts digitals que publica la Biblioteca de Catalunya. Es basa en la complicitat entre les institucions i la societat, i compta amb el suport del CSUC (Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya). A final de 2014 s'han transcrit tots els documents de les col·leccions *Obra literària de Joan Maragall* i *Pergamins d'Organyà*.

4.3 Preservació digital

COFRE preservació digital

La Biblioteca de Catalunya ha implementat un pla de preservació digital que ha de garantir la perdurabilitat dels documents digitals que formen part de la seva col·lecció. Com a responsable de la preservació del patrimoni bibliogràfic a Catalunya la BC ha dedicat molts recursos a digitalitzar documents analògics, alhora que ha incorporat als seus fons documents creats directament en format digital.

El 2011 va entrar en funcionament el repositori de preservació COFRE que garanteix la perdurabilitat d'aquests documents.

Així mateix l'Ateneu Barcelonès s'ha adherit al projecte i, amb el suport de la BC, fa ús del repositori COFRE per a preservar documents digitals de la seva biblioteca.

A final de 2014 s'hi han carregat 129.000 imatges corresponents a 7.500 documents, que ocupen més de 3,4 TB.

PADICAT

El portal [PADICAT](#) (Patrimoni Digital de Catalunya), del qual s'ha parlat en l'apartat Fons de la BC, s'encarrega de la preservació digital de la web catalana.

A final de 2014 conté 306.000 captures de 72.000 llocs web amb un volum de 17,5 TB.

5. COL·LABORACIONS

En el cas de les iniciatives cooperatives posades en marxa en anys anteriors, com ara Memòria Digital de Catalunya, ARCA o CANTIC, només s'inclouen les institucions o entitats que s'hi han incorporat per primera vegada el 2014

2014 Barcelona Capital de la Sardana	Exposició i recital poètic musical	Activitat cultural
AEDOM (Asociación Española de Documentación Musical)	Participació en la Comisión de Archivos Sonoros y Audiovisuales	Representació a organitzacions professionals
Ajuntament de Barcelona	ARCA	Accés a continguts digitals
Ajuntament de Barcelona. Districte de Ciutat Vella	Llegim al Jardí	Activitat cultural
Ajuntament de Mataró	<i>Les set paraules de Taltabull, una visió mediterrània de l'avantguarda</i>	Activitat cultural
Ajuntament del Vendrell - Casa Museu Àngel Guimerà	Digitalització i difusió Fons Àngel Guimerà	Accés a continguts digitals
Arts Libris	Participació al Jurat dels Premis	Activitat cultural
Associació d'amics de Jaume Pla	Any Jaume Pla	Activitat cultural
Associació Joan Manén	Activitats de l'Associació	Activitat professional
Ateneu Barcelonès	CANTIC	Normalització de noms i títols
Barcelona Festival of Song	Curs de docència i concerts	Activitat cultural
Biblioteca Nacional de España	Catalogació cooperativa del DL	Catalogació cooperativa
Biblioteques de Barcelona	<i>Les biblioteques, un projecte d'èxit? Una mirada 100 anys després</i>	Activitat cultural
COBDC (Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya)	Taula rodona sobre el Préstec d'obres de la biblioteca i compensació als autors	Activitat professional
	<i>Guia de metadades</i>	Publicació electrònica
CSUC (ConSORCI de Serveis Universitaris de Catalunya)	Fem memòria	Accés a continguts digitals
	Memòria Digital de Catalunya	Accés a continguts digitals
	PADICAT	Preservació digital
	RACO	Accés a continguts digitals
	<i>Transcriu-me!!</i>	Accés a continguts digitals
	RECERCAT Dipòsit de la recerca de Catalunya	Accés a continguts digitals
	CCPBC Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya	Catàleg col·lectiu
	CCUC Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya	Catàleg col·lectiu
	GEPA	Magatzem cooperatiu
	CANTIC	Normalització de noms i títols
Diputació de Barcelona	ARCA	Accés a continguts digitals
	<i>Les biblioteques, un projecte d'èxit? Una mirada 100 anys després</i>	Activitat cultural
Dir Gral de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals	Any Rafael Patxot	Activitat cultural
EBLIDA	European Bureau of Library Information and Documentation Associations	Representació a organismes internacionals
Escola de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
Escola Massana	85è aniversari Escola Massana	Activitat cultural

Escola Superior de Música de Catalunya	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
Escuela de Arte y superior de Conservación y Restauración de Salamanca	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
Europeana	Proveir continguts i facilitar la participació a altres entitats	Accés a continguts digitals
	Participació a l'Europeana Network	Representació a organismes internacionals
Filмотeca de Catalunya	ARCA	Accés a continguts digitals
	CANTIC	Normalització de noms i títols
Fotoconnexió	<i>Directorio de fotógrafos en España</i>	Activitat cultural
Fundació Privada Josep Irla	ARCA	Accés a continguts digitals
ICUB	Setmana de la Poesia	Activitat cultural
	Candidatura Barcelona Ciutat de la Literatura UNESCO. Consell promotor	Representació a organismes
IEC	<i>Ramon Llull. Vida i obres</i>	Activitat cultural
IFLA	Participació en el Committee on Copyright and other Legal Matters	Representació a organismes internacionals
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Calidoscopi—No fa tanta por la mort, de Josep Punsola</i>	Activitat cultural
	Patrimoni literari	Recuperació de fons personals d'escriptors catalans
Institut Cartogràfic de Catalunya	CARTOCAT - Portal de mapes antics georeferenciats	Accés a continguts digitals
Institut del Teatre	Projecte Specific- Dansa	Activitat cultural
ITES	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
La Perla 29	Teatre en l'espai d'Arts i Oficis	Cessió d'espai
Mercat de les Flors	<i>The Quiet volume</i>	Activitat cultural
Ministerio de Educación, Cultura y Deporte	Hispana	Accés a continguts digitals
	Consejo de Cooperación Bibliotecaria	Representació a organismes
Plataforma Blanc i Negre	<i>Herois de 1714: compte enrere</i>	Activitat cultural
Revista de Catalunya	Monogràfic sobre Teresa Rovira	Activitat cultural
Secrets BCN	Festival Simfonic	Activitat cultural
Servei de Biblioteques de la Generalitat	Fem memòria	Accés a continguts digitals
	Trobada anual de responsables de biblioteques públiques	Activitat professional
	Destapats	Activitat cultural
	<i>Les biblioteques, un projecte d'èxit? Una mirada 100 anys després</i>	Activitat cultural
Subdirecció Gral d'Arxius i Museus de la Generalitat	Fem memòria	Accés a continguts digitals
UAB. Facultat de Filosofia i Lletres	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UB. Facultat de Belles Arts	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UB. Facultat de Biblioteconomia i Documentació	<i>Les biblioteques, un projecte d'èxit? Una mirada 100 anys després</i>	Activitat cultural
	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UB. Facultat de Filologia	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UB. Facultat de Geografia i Història	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
Universidad Internacional de Andalucía	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
UPF. Facultat d'Humanitats	Pràctiques alumnes	Suport a la docència
Viena Edicions	<i>Obra completa de Jordi Pere Cerdà</i>	Activitat cultural
Viquipèdia	Creació de continguts	Accés a continguts digitals
	CANTIC a Viquipèdia i Wikidata	Normalització de noms i títols
Xamfrà	X anys de Xamfrà	Activitat cultural

6. TREBALLAR A LA BC

El 2014 ha continuat el pla d'estades internes voluntàries de personal de la BC en altres unitats de treball diferents a l'habitual. Hi han participat 14 persones

6.1 Comunicació interna

S'han portat a terme trobades periòdiques entre la directora i el personal de la Biblioteca (Espai de Trobada) amb l'objectiu de potenciar la comunicació. Així mateix, s'ha continuat la distribució del butlletí electrònic adreçat al personal de la BC (Comunicació a la BC) iniciada el 2004

6.2 Estades internes

El 2014 han continuat les estades internes de treballadors de la BC que tenen com a objectius principals millorar el coneixement de la Biblioteca, les relacions personals i les habilitats i competències personals.

15 persones han fet una estada en altres unitats de treball. La valoració en funció de la utilitat des del punt de vista personal ha estat de 4,44 sobre 5, i en funció de la utilitat per a la feina habitual de 3,33 sobre 5.

Tots els participants repetirien l'experiència. Els aspectes més valorats són conèixer el funcionament d'una altra unitat i canviar de rutina.

Eleccions sindicals. Mesa electoral

7. PUBLICACIONS

La Biblioteca de Catalunya desenvolupa la seva política específica de publicacions, tant edicions pròpies com coedicions.

7.1 Publicacions impreses

- *La biblioteca nacional de Catalunya*. Alaix i Gimbert, Tània; Bellostas Ymbert, Rosa Maria. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2014.

7.2 Publicacions electròniques

- *Haidé*. Estudis maragallians. Butlletí de l'Arxiu Joan Maragall. Núm. 3. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2014. (publicació electrònica)

7.3 Publicacions tècniques

- *Guia d'ús del Dublin Core*. Barcelona: Comissió Assessora de Catalogació: Biblioteca de Catalunya: Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya, 2014. (publicació electrònica)

8. AGRAÏMENTS

La Biblioteca de Catalunya incrementa constantment el seu patrimoni gràcies a la generositat de les persones, organitzacions, entitats, institucions, etc. que hi han fet donacions. En el web de la BC es pot consultar la llista de donants, tant particulars com entitats